
Laca

Tijdingen

Driemaandelijks tijdschrift van LACA.
Geschied- en Heemkundige Kring van Laken

Jaargang 5 - Nummer 1 - september 1993

Laken

*Wapen van de Koninklijke
Residentie Laken
Koninklijk Besluit van 20 april 1857*

TEN GELEIDE

Een zeer droeve gebeurtenis noopt ons in deze aflevering van LACA Tijdingen op de actualiteit in te gaan...

ZONDAG 1 OOGST 1993 ... HEEL VROEG IN DE MORGEN ...

We lopen langs gevels van verlaten Lakense straten. Het grijze, laag hangende wolkendek maakt ons nog triester. Via de radio vernemen we bij het ontwaken een schokkend bericht. Koning Boudewijn is in de late avonduren schielijk overleden in zijn zuiders vakantieverblijf te Motril.

Een teneerdrukkende sfeer is overal merkbaar. Stilte loert achter gordijnen en rolluiken. Hier en daar hangt reeds een met gestrikte rouwband omklede Belgische driekleur aan vensterramen.

Bijzonder gehecht aan ons geliefd woonoord valt het plotse afscheid van de meest vooraanstaande en de meest opmerkelijke inwoner van Laken, Koninklijke Residentie, ons zeer zwaar ! We vermoeden slechts het doffe leed gedragen door de Vorstin, Koningin Fabiola !

Er luiden geen klokken ... We keren in gedachten terug naar onze jeugdijaren, wonend in een grensgemeente ... Alles was toen heel anders. Noodsignalen werden met galmend gebeier op de wieken van de wind gedragen naar de verste uithoeken van het dorp. Straks zullen we oor en oog kluisteren aan radio- en tv-toestellen om het verdere verloop van de evenementen te volgen. Als kind hebben we dikwijls en zeer intens het collectieve rouwritueel beleefd. Kan zulks nog in onze materialistisch ingestelde samenleving waarin we sedert WO II gedrongen werden ?

Terwijl we de ernstige toestand overwegen klimmen we behoedzaam de heuvel op. Van hieruit ontwaren we het koninklijk kasteel en zie ... vòòr het hekken is reeds een rij mensen verzameld. Ze staan er verslagen bij en hebben bloemenruikers meegebracht. De dienstdoende rijkswachters verbergen nauwelijks hun ontredde. Enkele zonnestralen priemen door de langzaam opklarende hemel. Zij verwarmen ons gekwetste hart dat voor altijd deze eerste indrukken zal bewaren.

Tijdens de weken die volgden waren we bevoorrechte getuigen van grootse ogenblikken. Het was een ontelbare menigte die naar Laken optrok. Mensen uit het ganse Land en van alle leeftijden wilden een laatste groet brengen aan hun Koning. Ze waren beladen met ruikers en kransen. Op het groene voorplein van het kasteel spreidde zich een ontroerend bloementapijt uit ... "B" van Boudewijn ? "B" van België ?

We keken ook naar de vele bevlagde gevels hier onder de schaduw van de Onze-Lieve-Vrouwkerk en in de omgeving van de Japanse Toren ...

Deze massale devotie riep beelden op uit het verre verleden. Is Laken niet in de geschiedenisboeken beschreven als een vermaard bedevaartsoord ? De moderne tijden hebben dit beeld uitgewist. Zij omploegden die mysterieuze sfeer, doorweven met fictie en realiteit. Herleefde hier niet een der vele mirakels, ontstaan in de vroege middeleeuwen, door het volk gevoed en in stand gehouden ?

Tenslotte was Laken reeds in de Romeinse periode een uitverkoren residentieel oord. Nadien deelden hier zeven Heren, waarvan de domeinen zich over Laken uitstrekten, de territoriale macht. Maar ook hoge Oostenrijkse, Franse en Hollandse gezagdragers lieten hun residentiele voorkeur voor Laken blijken. Onze Belgische Vorsten hebben allen, deze "heerlijke" continuïteit gehuldigd. Straks betreft de zesde Koning der Belgen, Albert II, het Lakense kasteel als definitieve woonstede !

L. CANDAU
Voorzitter

DE VOORZITTER, DE STUURGROEP EN DE LEDEN VAN DE
GESCHIED- EN HEEMKUNDIGE KRING LACA, BIEDEN
KONINGIN FABIOLA EN DE GANSE KONINKLIJKE FAMILIE,
HUN BLIJKEN VAN MEDELEVEN AAN BIJ HET OVERLIJDEN
VAN ONZE GEWAARDEERDE VORST, KONING BOUDEWIJN I.

DE INSPANNINGEN VAN ZIJN MAJESTEIT VOOR HET
VREEDZAME SAMENLEVEN VAN DE GEMEENSCHAPPEN
IN ONS LAND DIENDEN ONS ALS VOORBEELD EN
ZIJN EDELE GEDACHTEN ZULLEN VOOR ONS, LAKENAARS,
EEN STUK HEEMKUNDIG ERFGOED BLIJVEN !

... ZWARTE ZONDAG ... TE LAKEN.

De lucht is grijs ... de klok wijst amper zeven,
Het vroege Laken rouwt, omfloerst met kil verdriet.
Abrupt ontnam het noodlot 's konings leven,
Voorwaar beter vorst voor ons bestond er niet.
'k Voel mij verweesd en om ter meest bewogen
En als mijn blik zich naar 't kasteel dan keert
Zie ik met wrange tranen in de ogen
Een hand die aan het hekken rozen deponeert.

't Aloude Schoonenberg ... zal 't ooit nog wezen
Oase, staag door milde minzaamheid beheerst,
Waar Boudewijn het volk heeft aangeprezen
De burgerzin en d' aandacht voor de armsten 't eerst ?
Wanneer zovelen bitt're kreten zullen slaken
Bij 't graf van deze wijze man, in smart en pijn,
Zal daarna 't Lakens oord nog aanspraak maken
Op 't waarmerk : waaklicht voor het land te zijn ?

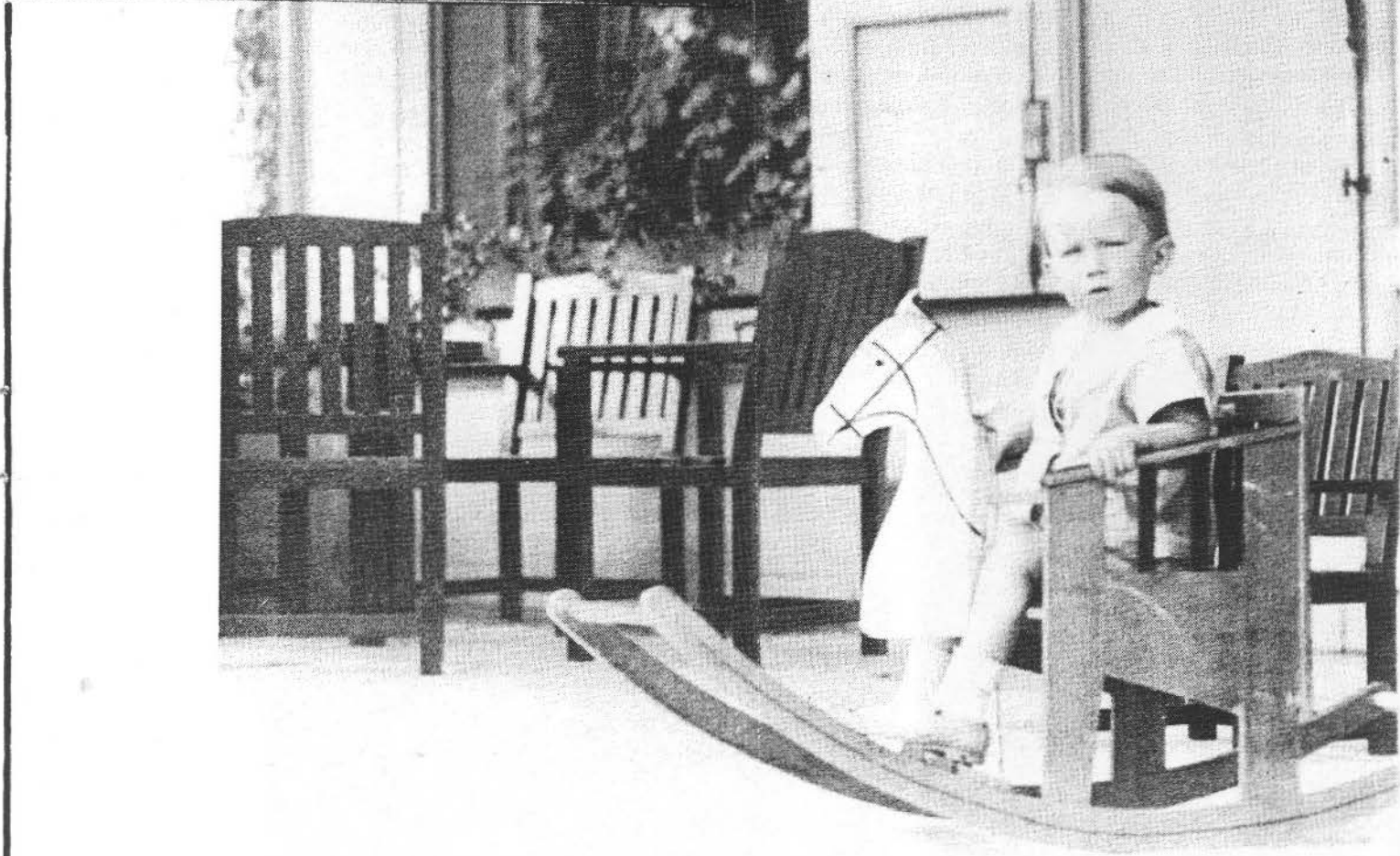
Symbolisch streelt de zon met felle tonen
De Kauwenbergse heuvel en de spitse naald,
Getooid met neo-Gotische patronen
Die statig zin en doel van monarchie vertaalt.
Ziedaar waarom 'k bij noen nog sta te staren
Tegaar met bedevaarders uit het ganse land
Om hier die sfeer voor eeuwig te bewaren ...
Zo menig ruiker weeft onwrikbaar hechte band.

Als straks geen blijde inkomst uit het zuiden
De naakte waarheid hier te Laken onderlijnt,
Dan zal Sint-Goed'lens zwaarste klokke luiden
Tot eer en glorie van het boegbeeld dat verdwijnt.
Wij stervelingen, dwalend op Gods wegen
Die hunk'ren, haken naar communautaire rust,
Bekomen zou 't ons als een zegen,
Alras 't cordon verzwond met kapers op de kust !

L. CANDAU
1/8/1993.

Jeugdfoto's van Koning Boudewijn

- 1.- in hobbelpaard
- 2.- als welpje in Laken
(zie schouderbadge)

DE GARNIZOENPLAATS LAKEN
"HET SINT-ANNAKWARTIER"
DEEL IV

1.- INLEIDING.

In onderhavige aflevering zullen wij enkele algemeenheden behandelen nopens het militair complex, gelegen langsheen de Sint-Annadreef met hoofdingang langsheen de Witte-Acacialaan. We geven eerst een korte chronologie aangaande de oprichting van het complex. Vervolgens maken we kennis met enkele reacties op de uitgevoerde nieuwbouw en besluiten dit artikel met een paar beschouwingen over de architect J.J. VAN YSENDYCK.

2. - CHRONOLOGIE VAN DE OPRICHTING VAN DE GRENADIERSKAZERNE.

a. Tussen 1865 en 1909 breidt Koning Leopold II de Koninklijke Residentie te Laken uit (van 90 Ha tot 270 Ha).

b. Op 1 januari 1890 wordt het Kasteel door een brand zwaar beschadigd. De restauratie vangt vrijwel onmiddellijk aan. Enkele jaren nadien overweegt Leopold II het centrale gedeelte van twee monumentale zijvleugels te voorzien.

c. De rechtervleugel verdringt de militaire gebouwen en zo komt het dat het Laken-Detachement van de Grenadiers een nieuwe standplaats zal krijgen ... liefst in de onmiddellijke nabijheid van het uitgebreide kasteeldomein.

d. Het Ministerie van Oorlog geeft zijn goedkeuring aan het grondplan voor de bouw van "Een nieuwe Kazerne" te Laken. (7 januari 1897)

e. Reeds in 1896 dringt onze Koning Leopold II aan op haast en spoed voor wat betreft de onteigeningen van de gronden waarop de kazerne moet gebouwd worden.

Uit de collectie van de Heer CAPRON lichten wij slechts één voorbeeld uit de verscheidene tussenkomsten.

1 oktober 1896 - Nota gericht aan Constant GOFFINET - intendant van de Civiele Lijst :

(door mij vrij vertaald)

"De Minister van Oorlog heeft mij beloofd de Commandant van de Genie naar U te sturen opdat U hem de optie zou kunnen overhandigen, genomen op het terrein gelegen onder Stuyvenberg, naar beneden toe in de richting van de tram, waar ik graag de nieuwe kazerne had zien inplanten. Gelieve dit uit te voeren en indien nodig deze officier bij U te ontbieden."

f. Het Koninklijk Besluit van 20 december 1897 bepaalt, dat in het algemeen belang de uitvoeringswerken voor de bouw van een "nieuwe kazerne" zullen starten en dat bijgevolg, zal overgegaan worden tot onteigening van de hiervoor noodzakelijke gronden, dit alles volgens de wettelijke beschikkingen ...

g. De notulen van de Gemeenteraad van Laken (1897) maken melding van deze beslissing en stellen dat een overeenkomst werd bereikt tussen de Gemeente en het Departement van Oorlog in verband met de aanpassingswerken in de omgeving van de geplande kazerne.

- Op kosten van de Gemeente zullen wegeniswerken uitgevoerd worden in de Medoristraat (rechttrekken, plaveien en aanbrengen van de noodzakelijke riolering).
- De Staat neemt voor zijn rekening :
  - Het afstaan van de terreinen noodzakelijk voor de verbreding van de Medoristraat
  - De wijziging van het profiel van de Sint-Annadreef ter hoogte van de toegang tot de Kazerne.

h. Het Ministerie van Oorlog keurt de bestekken goed :

- op 7 november 1899 voor de grote werken van de hoofdingang en de belendende zijpaviljoenen
- op 3 maart 1900 voor de grote werken van de overige gebouwen en bijgebouwen.

Al jaren proberen wij de tekst van de bestekken onder ogen te krijgen. Helaas, de tot hiertoe geraadpleegde archiefdepots konden ons geen helpende hand bieden. Zij zijn noch bij het Algemeen Rijksarchief, noch in het archief van de Militaire Bouwwerken, noch in het archief van het Koninklijk Museum van het Leger en van de Krijgsgeschiedenis voorhanden.

Deze documenten zijn echter van zeer groot nut om een inzicht te krijgen over de gebruikte materialen, hoeveelheid en kostprijs, de bouwtermijnen, het aantal werkkrachten en hulpmiddelen, alsook het relaas van de moeilijkheden die opdoken tijdens de uitvoering van de diverse constructies.

Mocht een van onze lezers ons een vingerwijzing kunnen geven om deze documenten op het spoor te komen, dan zouden wij hiervoor uiterst dankbaar zijn !

i. De werken worden uitgegeven aan de aannemer :

E. WOUTERS-DUSTIN
Leuvense weg 93
BRUSSEL.

j. Het Detachement Laken van de Grenadiers betreft de kazerne op 22 september 1902. Er was geen feestelijke opening wegens de officiële begrafenis van Koningin Marie-Hendrika die dag. (De Koningin overleed te Spa op 19 september 1902.)

3.- ENKELE REACTIES OP DE NIEUWE CONSTRUCTIE.

a. Een positieve reactie :

Kazernes van toen en vandaag (L'Echo de l'Armée - 1/5/1905)
... De nieuwe grenadierskazerne is ongetwijfeld één van mooiste van het land. De slaapzalen van de soldaten, de kamers van de onderofficieren en van de soldaten, de eetzaal, de keukens, de bibliotheek, dit alles is ruim ingericht, goed verlicht en verlucht. Er zijn waszalen met douches, ruime binnenplaatsen, overdekte loodsen voor de wapenschouwingen bij slecht weer; de gymnastiekzaal en de wapenzaal zijn bijzonder goed verzorgd. In één woord, dit is geen kazerne maar een pension ... een hotel !

b. Doch ook een negatieve reactie :

A. COSYN in "Laken ancien et moderne" BXL-1904 p.76

(vertaald door mij)

... Velen hebben betreurd dat men de schoonheid en de poëzie van het landschap heeft geschaad door in de nabijheid van de Sint-Annakapel, voor de Grenadiers een monumentale kazerne op te trekken in Vlaamse Renaissance. Ware het niet beter geweest, dit enorme gebouw elders op te richten bijvoorbeeld langsheen de Van Praetlaan ?

4.- DE ARCHITECT : J.J. VAN YSENDYCK.

Architect van het gebouw was de Heer J.J. VAN YSENDYCK. Hij werd geboren te Parijs op 17 oktober 1836 en overleed te Ukkel op 17 maart 1901.

Zijn vader, Antoine, was een vermaard schilder en werd Directeur van de Academie van Bergen. In deze instelling zal Jules Jacques zijn studies van architect aanvangen doch hij vertrekt later naar Parijs waar hij onder meer onderricht krijgt van de vermaarde VIOLLET-LE-DUC.

Terug te Brussel loopt hij stage bij de grote architect CLUYSE-NAER. In het begin houdt hij zich enkel bezig met het restaureren van kerken : Doornik, Poperinge, Ieper, Grimbergen. Nadien ontwerpt en bouwt hij diverse kastelen in België.

Samen met de architecten JANLET en JAMMAER geeft hij de stoot aan de wedergeboorte van de "Vlaamse Renaissance".

Voornaamste werken

- Het gemeentehuis van Anderlecht
- Het gemeentehuis van Schaarbeek
- De volledige restauratie van de Zavelkerk te Brussel en het herstel van het aanpalende Sacrarium, alsook de twee torens van het hoofdportaal.

Functies

- Architect van de Provincie Brabant
- Voorzitter van de Koninklijke Commissie van Monumenten en Landschappen

Publicaties

- Een lijvig standaardwerk : "Documents classés de l'Architecture des Pays Bas du Xme au XVIIme siècle".

Academische erkenning

- Werd lid van de Koninklijke Academie van België in 1896.

Laatste grote werken

- De nieuwe kazerne te Laken
- De Prins Albertkazerne in Brussel

NOOT : Deze laatste twee werken zijn gekenmerkt door de kracht van de massa's en de ongewone details.

Kenmerken

- Voor de binnenversieringen werkte hij volgens de 16e eeuwse publicaties en principes van VREDEMAN DE VRIES
- Hij streefde naar de integratie van alle ambachten in de architectuur : beeldhouwkunst en aanwending van glas en ijzer.
- Hij wendde slechts materiaal van eigen bodem aan.
- In dit opzicht is hij een kind van zijn tijd - Een exponent van de negentiende eeuwse stijl : HET ECLECTISME.

L. CANDAU

Sint-Annakwartier, hoofdingang

- buitenzijde

T O P O N Y M I S C H E B I J D R A G E N .

1. O S S E G E M .

De buurt van het huidige Heizelstadion is tijdens de Frankische periode de vestigingsplaats geweest van een "sibbe", een familie, een "clan", onder de leiding van een stamhoofd wiens naam denklijk OSSO of ODSO moest luiden.

Het oude Lakense toponiem Ossegem kan als volgt ontleed worden :
OD/SSO - INGA - HEIM, waarvan de drie bestanddelen als volgt te verklaren zouden zijn :

OD/SSO : "hypocoristicon", d.w.z. vleivorm, vertrouwelijke vorm van een Germaanse persoonsnaam.
Vlg HUGO voor HU(G)BERT. Sommige auteurs zien echter in het eerste bestanddeel van de naam Ossegem alleen maar de diernaam "os".

INGA : afstammingsuffix (vgl. de Merovingers en Karolingers = de afstammelingen respectievelijk van Merowech en van Karel de Grote) in het genitief meervoud.

HEIM : primaire, duurzame Germaanse (in onze streken meestal Frankische) vestigingsplaats.
Hetzelfde element vindt men als eerste lid in Heembeek en heemkunde alsmede in Duitse (b.v. Mannheim, Pforzheim) en Engelse (b.v. Birmingham, Nottingham) plaatsnamen.
Tegenover HEIM betekende SEL/ZELE (als b.v. in Brussel en Vollezele) de tweede, tijdelijke woonplaats (zie VAN NIEUWENHUYSEN, P., Lakense plaatsnamen : Laken en Heizel, in : LACA Tijdingen, jaargang 1, nr 2 - december 1989 - blz. 2.)

Ossegem zou dus oorspronkelijk "Heem, woonplaats van OD/SSO en de zijnen" betekend hebben.

In de 12de/15de eeuw kwam het domein OSSEGEM (samen met het hof dat er in het centrum van lag) in het bezit van de Abdijs van Afligem. Deze abdijs heeft een zeer belangrijke rol gespeeld in de geschiedenis van Laken in het algemeen en meer in het bijzonder in de economische ontplooiing van het gebied van de Heizel en de Wannecouter.

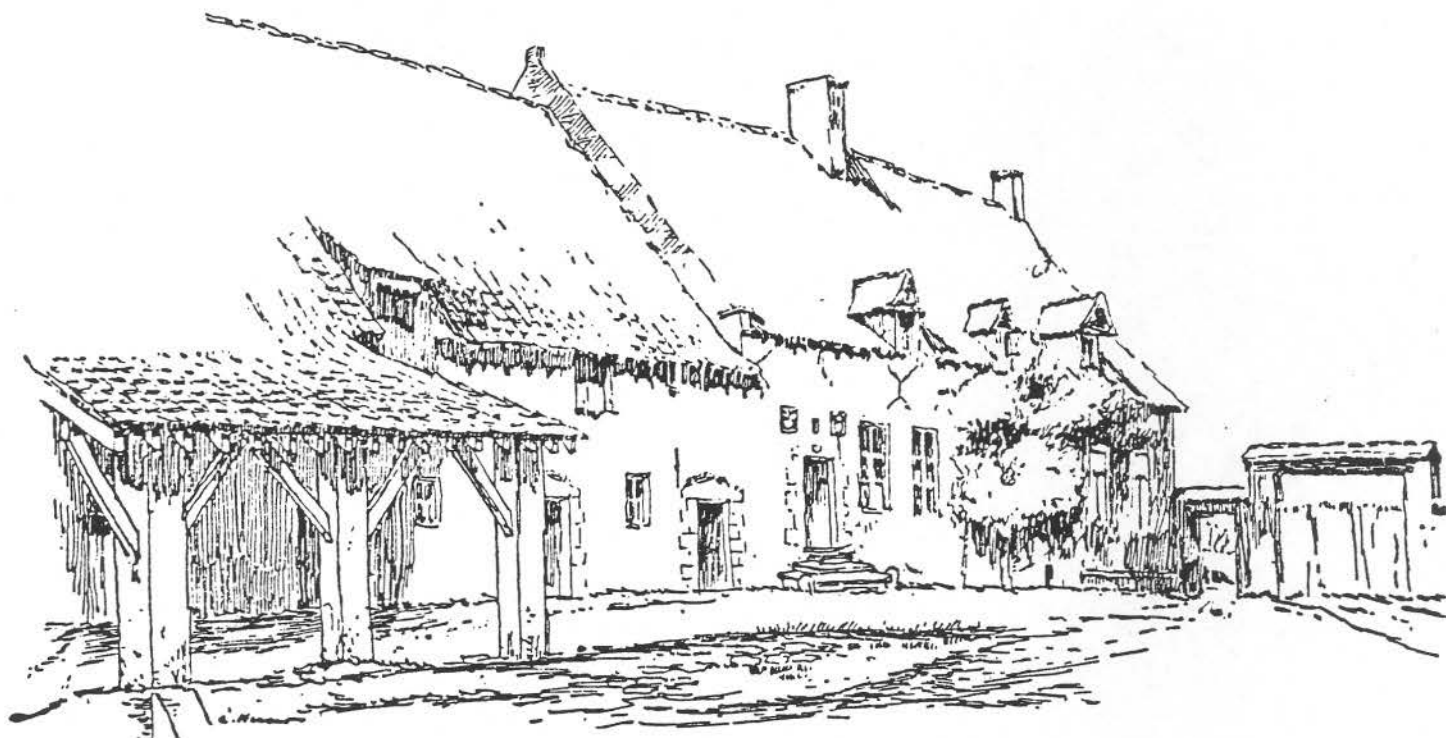
Het Hof van Ossegem werd in het begin van de jaren dertig gesloopt want het moest de baan ruimen voor het terrein waarop in 1935 de wereldtentoonstelling zou plaatsvinden.

Daarbij verdween eveneens voorgoed een eerbiedwaardig Lakens toponiem. Echter niet zonder sporen na te laten : het "Café-brouwerij van Ossegem" en het "Bospark van Ossegem" blijven herinneren aan de Franken die eens de Heizelzone hebben gekoloniseerd.

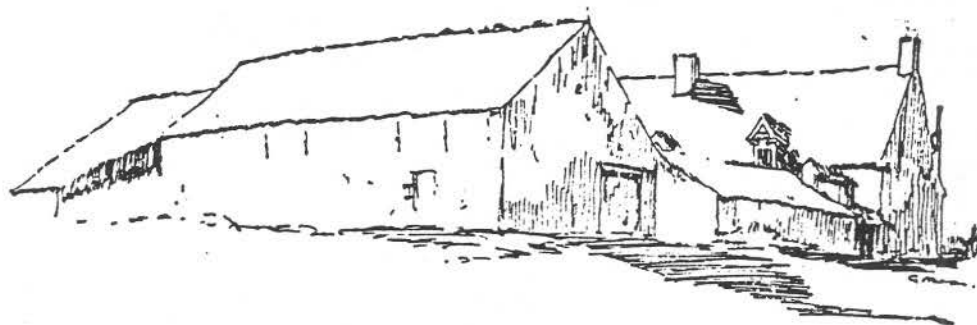
Voor wie er meer wil over weten :

- R. PLATTON - Le Heysel. D'Hier à Aujourd'hui (privé uitgave), Brussel 1977-1978.
- J. LINDEMANS, Het voormalig affligemsche landgoed Ossegem, in het Tijdschrift "Eigen Schoon en de Brabander", 1931, nrs 1 en 2.

De volgende illustraties horen bij dat artikel.

HOF TE OSSEGEM. (Penteekening van C. Huart).

HOF TE OSSEGEM. (Penteekening van C. Huart).

2. ER ZIT LITERATUUR IN DE LAKENSE STRAATNAMEN. WIE SCHRIJFT DIE BLIJFT.

Arthur COSYN

(De Arthur Cosynstraat loopt van de Koninginnelaan - aan de voetgangerstunnel onder de spoorweg - naar de Paleizenstraat over de Bruggen. Zij was vroeger een stuk van de Molenbeeksestraat.)

Na enkele artikels over musici ("Er zit muziek in Lakense straatnamen") wordt heden gestart met de literatoren die in Lakense straatnamen zitten.

De Lakenaars zijn er zich misschien niet van bewust, maar enkele Lakense straatnamen dragen de naam van bekende auteurs in de brede zin van het woord : romanschrijvers, dichters, schrijvers van juridische werken, over toerisme, over geschiedenis enz... Zo, bij de Franstaligen Arthur COSYN, Antoine CLESSE, Alphonse WAUTERS, Hubert STIERNET, (Ghislain Alcide) TAQUET en (F.) TIELEMANS. En bij de Vlamingen Karel BOGAERD, (Karel) LEDEGANCK (schoonbroer van voorgaande). Er zit zelfs een dichter uit Perzië bij : FERDAUCI.

Het zal onze lezers opgevallen zijn dat in ons tijdschrift vaak verwezen wordt naar een werk van Arthur COSYN. Wie was deze auteur die zo veel te vertellen had over Laken en omstreken ?

Arthur Jean Baptiste COSYN werd geboren in Laken op 31 mei 1868.

Hij was kaderlid (Commercieel Directeur) van de "Visserie Belge". Deze vijzenfabriek, opgericht medio 19e eeuw, was gevestigd in Laken aan de Werkhuizenkaai (tussen Sibelgas en het politiekantoor) en verdween in 1977, na faillissement. De fabriek stelde een tweehonderdtal werknemers tewerk.

Arthur COSYN was ook gemeente-mandataris. Hij werd gekozen als gemeenteraadslid van Laken op 20 oktober 1907 en trad in functie op 3 januari 1908. Hij was van dezelfde partij als burgemeester BOCKSTAEL : de liberale partij (zoals deze laatste was ook COSYN vrijmetselaar, met een hoge functie in de loge "Le Grand Orient").

Hij bleef raadslid tot aan de "aansluiting" (of opslokking ?) van Laken bij Brussel. Herkozen op 24 april 1921 - net voor deze "aansluiting" - werd hij gemeenteraadslid van Brussel. Hij bleef dat tot bij zijn overlijden op 11 oktober 1927. Hij was speciaal geïnteresseerd in al wat het onderwijs betreft. Ook voor kunstzaken had hij belangstelling.

In Laken oefende hij de functie uit van schepen van openbaar onderwijs van 1 juli tot 31 december 1918 (ter vervanging van de heer VAN DE MEULEBROECK, die later burgemeester van Brussel werd en die toen onder de wapens groepeerde was).

Tijdens de eerste wereldoorlog was hij voorzitter van het "Comité local d'alimentation de Laeken" (Plaatselijk comité voor voedselbevoorrading) en zulks van 1915 tot 1919.

Hij was ook bestuurslid van de "Touring Club van België" en van de "Vrienden van het Zoniënwood" (opgericht in 1909 en eerste Belgische vereniging voor de bescherming van de natuur).

Maar zo Arthur COSYN nu nog bekend is, komt zulks door zijn menige geschriften. Hij is immers de auteur van boeken en talrijke artikels met literaire, historische, toeristische en archeologische inslag.

Zijn belangrijkste werk is het boek (uitgegeven in 1904) "Laeken, Ancien et Moderne". Het is bekend bij allen die belangstelling hebben voor de geschiedenis van Laken. Vandaag de dag wordt het nog geregeld geraadpleegd en geciteerd (het duikt ook geregeld op in ons tijdschrift). In een van de hoofdstukken beschrijft COSYN het beroemde kerkhof van Laken. Het was zo interessant dat de gemeente er een afzonderlijke en meer uitgebreide brochure van uitgaf in 1906. Twee jaar later kwam er een tweede uitgave.

Zijn artikels werden gepubliceerd in meerdere tijdschriften : "Annales de la Société royale d'Archéologie", "Bulletin du Touring Club de Belgique", "Folklore Brabançon", "Bulletin des Amis de la Forêt de Soignes", en "Bulletin de la Société royale Philharmonique de Laeken".

In deze tijdschriften werden talrijke en diepgaande studies gepubliceerd over het park van Tervuren en het kasteel van Haren. Maar voor Laken had hij speciale aandacht : "Les anciennes Seigneuries de Laeken", "La procession de 1622 à Laeken-Notre-Dame", Hij schreef over de oude pastorij aldaar, de Koloniale tuin, de Antwerpse Steenweg, het Domein Schoonenberg (nu het kasteel van de Koning), het paviljoen WALCKIERS (nu het Belvedere-kasteel). En ook over de speciale plaatsnamen (lieux-dits) in Laken. (alle van Vlaamse oorsprong).

Hij publiceerde ook meerdere werken over Brabant ("Brabant inconnu", "Sites Brabançons" en "Promenades champêtres") en een "Guide historique et descriptif" over de omstreken van Brussel, in twee delen. Hij schreef notities over Groot-Bijgaarden, Sterrebeek, Ninove en Grimbergen en brochures over "Au beau pays de Rubens et Teniers", "De Bruxelles au Rupel", "La Banlieue Nord-Ouest de Bruxelles" en "La Question des Routes".

Waar Arthur COSYN de tijd gevonden heeft om al die activiteiten te ontplooiën, is een raadsel. Maar waarschijnlijk heeft hij teveel van zijn krachten gevegd, want hij overleed plotseling op 11 oktober 1927 (dus nog geen zestig jaar oud). Tragisch is wel dat zijn overlijden plaats had de avond van de dag waarop zijn dochter in het huwelijk trad.

Op 17 oktober 1927 werd in de gemeenteraad van Brussel plechtig hulde gebracht aan deze verdienstelijke Lakenaar.

De straatnaam werd door het Brusselse College van Burgemeester en Schepenen gegeven op 15 januari 1935.

Naschrift

Bij de nazaten van Arthur COSYN zat het schrijven ook in het bloed. De zoon Maurice COSYN (1895-1951) publiceerde de "Cosyn's Reisgidsen / Guides Cosyn", (erg bekend zijn de gidsen over de Ardennen).

Deze publicaties werden voortgezet en aangevuld door kleinzoon Paul COSYN (°1924), die mijn informatie vervolledigde, waarvoor mijn dank hier wordt uitgedrukt.

De broer van Arthur COSYN, Leon COSYN, burgerlijk ingenieur, publiceerde wetenschappelijke werken over metaalconstructies.

3. ER ZITTEN "VAN COPPENOLLE"'s IN LAKENSE STRAATNAMEN.

François LESNINO

(De François Lesninostraat loopt van het Joseph Benoit Willemsplein naar de Drootbeekstraat.)

In zijn werk "Laeken Ancien et Moderne" spreekt Arthur COSYN de wens uit dat bij het toekennen van nieuwe straatnamen zou teruggerepen worden naar namen van "l'histoire locale" (heemkunde) of de oude topografie van de gemeente.

Hij stelt dat in Laken en elders te veel "esprit de clocher" opduikt bij het toekennen van straatnamen. Te veel "VAN COPPENOLLE"'s hebben hun naam op de platen aan de kruispunten staan. "Pourquoi couvrir de ridicule tant de braves gens ?".

Wie COSYN daarmee bedoelde blijft een open vraag (zeker niet zijn partijgenoot en logebroeder Emile BOCKSTAEL, die trouwens heel wat realiseerde in Laken). Of gemeenteraadslid LESNINO bedoeld wordt is niet geweten.

Toch wil LACA zijn lezers het recentelijk gevonden doodsbericht van F. LESNINO niet onthouden.

Hij ligt begraven in Laken (galerij 2185; concessie gratis omdat hij bij zijn overlijden in functie was als gemeenteraadslid).

Joris DILLEN.

W

ZIE ILLUSTRATIES

P. 18 (COSYN)

P. 20 (LESNINO)

B E K E N D E E N / O F B E R O E M D E L A K E N A A R S .

Hiermede openen wij een nieuwe rubriek. Uiteraard rijst de vraag : wie kan als Lakenaar beschouwd worden. Er zijn natuurlijk de echte Lakenaars, die er geboren werden, er heel hun leven gewoond en gewerkt hebben en er gestorven zijn. Maar er zijn er toch ook nog anderen, of niet ? Het gemeentebestuur van Laken was in deze niet zo streng, want straten werden genoemd naar personen die er alleen maar gewoond hebben (en sommigen die er ook overleden zijn).

Iemand die er al meer dan een halve eeuw woont, er hoopt begraven te worden en die van Laken houdt, heeft die niet het recht zich Lakenaar te noemen ? En zo zijn of waren er velen. Wij proberen er enkelen, die in de publieke belangstelling stonden, uit de vergetelheid te halen.

Joseph COEN, LAATSTE POLITIECOMMISSARIS VAN LAKEN.

Onlangs heeft LACA vernomen dat een afstammeling van de laatste politiecommissaris van Laken, Joseph COEN, nog in het huis van deze laatste woonde en dat hij interessante anecdotes kon vertellen over die uitmuntende politieofficier en "overtuigde" Lakenaar. Er werd op pad gegaan om meer over Joseph COEN te vernemen.

Hierna volgt de neerslag van het zeer merkwaardige gesprek met een kleinzoon van Joseph COEN. Wij zijn hem hiervoor zeer dankbaar want deze herinneringen openen nieuwe perspectieven voor verder onderzoek.

* * *

In de jaren 1888/89 werd het kerkhof van Laken regelmatig geplunderd. Vele bronzen voorwerpen werden 's nachts gestolen. De toenmalige politie voerde regelmatige rondes uit, maar tevergeefs. Men vroeg vrijwilligers om de wacht te houden maar dan gedurende een hele nacht. Er kwam slechts één man opdagen en precies hij snapte de bende.

De heer Emile BOCKSTAEL die toen burgemeester was wilde die dappere kerel kennen en stelde hem voor om deel uit te maken van de Lakense politie. Joseph COEN (geboren in Laken in 1870) werd aldus opgenomen bij de Lakense politiediensten.

De jonge agent beklom stilaan de trapjes van het politiekorps : agent 1ste klas, inspecteur en in november 1915 commissaris. Hij zou de laatste commissaris van het zelfstandige Laken worden.

Men zou geneigd zijn te denken dat het politieleven van toen een kinderspel was en dat de agenten slechts moesten optreden om wat orde te handhaven. Het poëtische beeld van een landelijk en rustig Laken dient evenwel gecorrigeerd te worden : Brussel was in het begin van deze eeuw een trefpunt van vele misdadigers uit Frankrijk, Duitsland en Nederland. Brussel lag dicht bij Parijs en Laken was voor vele boeven net niet de hoofdstad maar een voorstad. De politie werd verondersteld zeer "landelijk" te zijn, en zelfs een tikkeltje "achterlijk". Dus een ideale plaats voor illegale activiteiten.

Gedurende zijn lange loopbaan werd mijn grootvader, de commissaris, dus geconfronteerd niet alleen met dieven en vervalsers maar ook met moordenaars, moordenaressen, anarchisten, handelaars in blanke slavinnen, ...

Ongeveer tweehonderd misdadigers werden hier in Laken gearresteerd door commissaris COEN tijdens zijn ambtsperiode en hij pleegde van elk een foto te bewaren die hij echter nooit toonde. Er waren nochtans zeer eigenaardige gevallen bij. Zo was er één die de gevangenis van Cayenne ontvlucht was (1), en een andere die ontsnapt was uit een nog beruchtere strafkolonie, namelijk die van Nieuw-Caledonië. Ook Baron SCHOUPPE die uit Wenen kwam (2), enz ...

Zijn meest eigenaardige ervaring was misschien wel zijn ontmoeting met de Koning van de Zigeuners, die een band droeg gans versierd met gouden plaatjes. De zigeuners waren nergens welkom: hun geheime en aparte leven werd in feite nog benadrukt door een zeer geheimnisvolle koning. En die moest nu toevallig hier in Laken aangehouden worden (3).

Toch had het politieleven enkele goede kanten, ook hier in het Laken van toen. Men vergeet vaak dat het Laken van "na 1918" niet alleen een "koninklijke residentie" was maar ook, dank zij Koning Albert, een politiek trefpunt was geworden. We kregen hier o.m. het bezoek van de Poolse President PILSUDSKI die speciaal bevaakt moest worden tegen de "anarchisten" (4) en die volstrekt weigerde zijn naam te geven aan één van onze lanen. "Non, non, trop d'honneur" had hij laten weten. En er kwam dus geen Pilsudskilaan maar wel een Jan Sobieskilaan (naar de naam van een andere beroemde Pool). De Kroonprins van Japan (die later de fel bestreden HIRO-HITO zou worden) (5) kwam in 1921 ook naar Laken. Natuurlijk bezocht hij de Japanse Toren. Zeer tactvol wilde hij persé zijn tevredenheid uitdrukken en gaf aan de commissaris van politie het diploma van Ridder in de Orde van de Rijzende Zon. (zie illustratie)

Iedereen kent nu wel "Interpol" maar wie weet dat het een Lakense commissaris was die één van de pioniers van deze organisatie was en die op het idee kwam een centraal kantoor van internationale politie op te richten; een kantoor waar namen en foto's van misdadigers geregistreerd werden en dat uitgerust zou zijn met een internationale telefoonlijn (6).

Na de woelige jaren van de lange oorlog waren er inderdaad veel vreemdelingen op de been en meer dan ooit werden er contacten gelegd door diverse milieus van de onderwereld. Een jonge kapitein van de nederlandse marechaussee, VAN HOUTEN, werkte zeer enthousiast mee. Maar de stichting van een organisatie zoals Interpol kon men bezwaarlijk aan een klein landje toeschrijven. Zand erover.

De tijd staat niet stil: in België werd een kleine gemeente Laken door een grote hoofdstad geannexeerd en ... er was ook een commissaris die hoegenaamd niet wilde "gekommandeerd worden door een Brusselaar...". Hij opteerde dus voor een gewoon burgerleven. Hij was de laatste commissaris van Laken, Laken werd "Brussel 2de district".

Op 23 september 1938 overleed hij, zeer bezorgd om de wereldcrisis. Zeven dagen later werd het akkoord van München ondertekend : een nieuwe wereld, een nieuwe tijd.

Interview afgenomen door de
redactie van LACA.

De geïnterviewde vult zijn relaas aan met de volgende verduidelijkingen :

(1) Cayenne - wereldberucht voor zijn beslotenheid (eiland) was geen gewone gevangenis, het was een strafkolonie; dat betekende dagelijks dwangarbeid in open lucht (temperaturen van 30 tot 42° c.).

(2) SCHOUPPE was o.m. specialist in vervalste "Stradivariussen", valse robijnen, enz ...

(3) Hij werd in feite niet aangehouden maar ontmaskerd. (hij verbleef hier incognito) Hij had een lang gesprek met mijn grootvader over de zin van het leven, de vrijheid van de mens, de waarde van de mens ... Ze kwamen tot een "gentlemen's agreement". De Zigeuners mochten voor bepaalde tijd in de velden van de Heizel kamperen. Er werd geen enkel misdrijf begaan.

(4) Het bezoek van PILSUDSKI was niet zomaar een protocolair bezoekje aan het Westen : reeds de 10e juli 1920 kwam RABSKI, Premier van Polen, naar Spa om hulp te vragen aan alle westerse landen. Er werd zelfs een expeditiekorps gevormd om de Polen te helpen in hun strijd tegen het Rode Leger. In december 1920 werd PILSUDSKI uitgenodigd naar Parijs voor de Conferentie van Parijs. Hij kwam toen ook naar Brussel en Laken. De toestand in Polen was toen zeer explosief en netelig : PILSUDSKI had de goedkeuring van het Westen broodnodig ...

(5) Kroonprins HIRO-HITO bezocht België gedurende vijf dagen (van 10 tot 15 juni 1921). Hij bezocht o.m. Laken, de Onze-Lieve-Vrouwkerk, de Koninklijke Serres en uiteraard de Japanse Toren. Hij bezocht de IJzervlakte, het Kongo Museum en het Gerechtshof in Brussel. Ook Oostende, Ieper, Antwerpen ... (Bevestiging gekregen in juni 1990 per brief van het "Kunaicho Imperial Palace" in Tokyo).

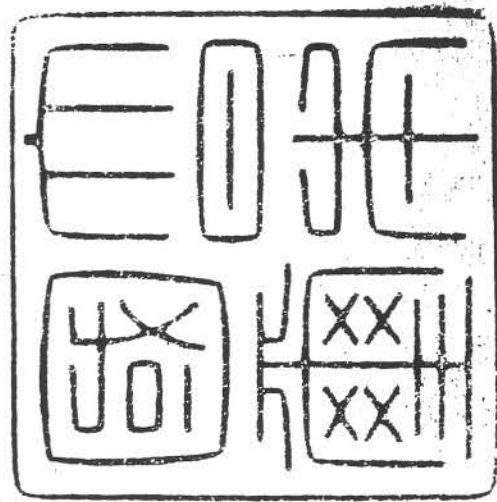
(6) De identificatie van een beschuldigde was natuurlijk één van de belangrijkste taken van de politie. Het is een Fransman Alphonse BERTILLON die het eerste systeem bedacht en het in 1882 introduceerde. De identificatie werd volledig vastgesteld op basis van een hele reeks lichaamsafmetingen, kleuren, bijzondere letsels, karaktertrekken, enz... Het werd reeds toegepast in Laken omstreeks 1890. De beschrijvingsmethode van Bertillon werd gebruikt omdat zij onmiddellijk een zeer nauwkeurig beeld opleverde veel nauwkeuriger dan foto's van toen, deze werden er uiteraard ook aan toegevoegd. De "vingerafdrukken" werden maar in 1891 bedacht en dan nogwel in Argentinië; dit was nogal een slordige methode aangezien men eerst een classificatiemethode moest uitvinden.

Arthur COSYN
(uit het orgaan van de TOURING CLUB VAN BELGIE.)

Politiecommissaris COEN in groot ornaat.
(privé bezit)

日本國皇帝ハ白耳義國警部甫
 一ノ一ノヲ明治勲章ノ勲七
 等ニ叙シ青色桐葉章ヲ贈與シ
 朕カ慈愛ノ意ヲ表ス
 神武天皇即位紀元二千五百八十一年
 大正十年六月二十七日東京帝宮ニ於テ
 璽ヲ鈐セシム

大正十年六月二十七日

賞勲局總裁正四位勲一等伯爵兒玉秀雄

此證ヲ勲查シ第六千三百七十一
 號ヲ以テ勲等簿冊ニ記入ス

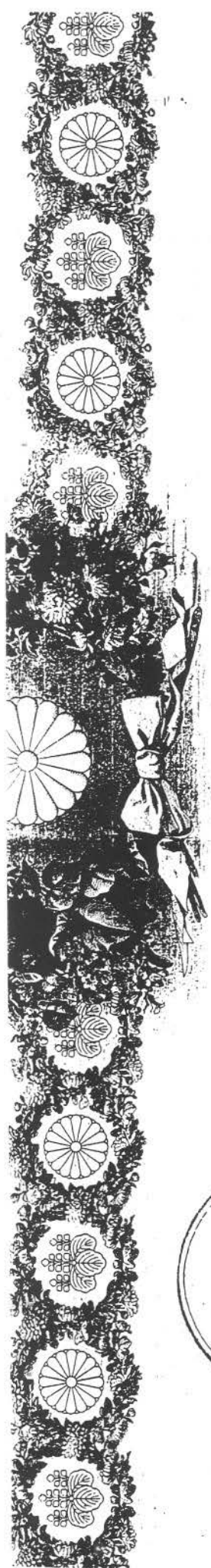
賞勲局書記官正五位勲四等横田郷助

賞勲局書記官正六位郡山智

Japans diploma van de orde van de Rijzende Zon,
 uitgereikt aan Politiecommissaris
 J. COEN van LAKEN.
 (privé bezit)

M

Madame FRANÇOIS LESNINO, née ARMANDINE DAYWAILLE ;
Monsieur et Madame ANDRÉ MALO-DAYWAILLE et leurs enfants ;
Monsieur et Madame HUBERT TOUSSAINT-DAYWAILLE ;
Monsieur et Madame JOSEPH DELGOFFE-DAYWAILLE et leur fils ;
Monsieur et Madame MATHIEU HENTZ-DAYWAILLE et leur fille ;
Les familles DANTHINE et DE LANSHEERE,
ont la profonde douleur de vous faire part de la perte cruelle et irréparable
qu'ils viennent d'éprouver en la personne de leur époux, beau-frère, oncle,
et cousin bien-aimé

MONSIEUR

François LESNINO

Conseiller communal
Ancien Conseiller provincial
Administrateur des Hospices civils
Membre du Comité d'hygiène et de salubrité publique
Membre de la Commission des Chemins de fer vicinaux
Membre du Comité de l'Œuvre de l'Hospitalisation
Honoré de la Décoration industrielle

né à Hodimont, le 13 novembre 1848 et décédé inopinément à Laeken, le
2 novembre 1904,

Les funérailles auront lieu le vendredi 4 courant, à 2 heures de relevée,
au cimetière de Laeken.

Réunion à la maison mortuaire, rue de Molenbeek, 103, à 1 1/2 heure.

Laeken, le 2 novembre 1904.

BEELDHOUWERK EN VERSIERINGSKUNST IN LAKEN (vervolg)

Alvorens de krachtproef met de beeldhouwwerken aan openbare of semi-officiële gebouwen te beginnen (alleen al aan de voorgevel van het Groot "Paleis" van het tentoonstellingscomplex staan er dertien stenen beelden en bovenaan vier bronzen beelden), wil ik graag de aandacht vestigen op de versieringskunst aan en op de huisgevels van de voormalige gemeente.

* * *

GEVELVERSIERINGEN I.

=====

ER ZITTEN BLOEMEN AAN LAKENSE GEVELS.

Inleiding : Toen ondergetekende tijdens een van zijn staptochten eens met het hoofd geheven naar een gevelversiering in Laken aan het kijken was, kreeg hij twee mee-kijkers (des "badauds" zou men in Brussel zeggen) en toen hij wegging hoorde hij de dame vragen : "vous voyez quelque chose, vous", "Non, rien du tout" zei de man en zij liepen verder.

Zo is dat dan : de moderne mens loopt niet te kijken. Hij loopt met het hoofd star vooruit of nog erger, met gebogen kop. En toch is er veel, heel veel te zien aan de Lakense gevels. Je vindt er van alles, in meerdere stijlen.

Een droge opsomming (per straat bijvoorbeeld) zou vervelend zijn. Daarom is LACA van plan een reeks versieringen per thema te behandelen.

Zo over bloemen en dieren (vogels, leeuwen, honden en ... draken), over kariatiden, sgraffiti, tegelwerk, heraldiek, symbolen van architecten (of vrijmetselaars); schilders- en tekenaarssymbolen. Over mannen en vrouwenfiguren (naakten, voluit of busten, hoofden in profiel of van voren gezien, enz.).

Niet alles tezelfdertijd, uiteraard. Hier dan de eerste aflevering :

* * *

DE BLOEMEN

In Laken zitten er niet alleen vogels en bloemen in onze menige parken en plantsoenen, en niet alleen in onze straatnamen (de spreeuw - van de Spreeuwstraat - zit vermoedelijk in het lover van de Loverlaan. En de Verregatwijk wemelt van de bloemen).

Maar er zitten ook bloemen en vogels aan de Lakense gevels.

Inderdaad de beeldhouwers die deze gevels versierd hebben, vonden heel wat inspiratie in de wereld van deze sieraden van de natuur.

Vaak hadden deze beeldhouwers geen academische opleiding genoten (zij leerden deze kunstvorm "sur le tas" - als steenkapper bijvoorbeeld). Het baart dus geen verwondering dat de afbeeldingen niet natuurgetrouw waren. Het gaat vaak over impressies. Zij waren ook geen plantkundigen.

Botanica is wel de in Laken wonende Mevrouw POURVOYEUR, oud-lerares in het vroegere Lyceum. Op ons verzoek ging zij op pad en bestudeerde de massa's bloemen die de Lakense gevels sieren. Zij kon met zekerheid de volgende bloemen identificeren (behoudens een paar bloemen) :

de Smet de Naeyerlaan, nummer 611

In prachtig veelkleurig tegelwerk. Het hele huis is merkwaardig en speciaal het inspringende balkonnetje in "art nouveau" of "jugendstil". Op de vier panelen :

- blauwe lissen (in het Latijn "Iris")
- vingerhoedkruid
- gele lis ("moeras" - symbool van Brussel)
- lisdodden (en niet "riet").

Jan Sobieskilaan, nummer 52 (in steen half verheven).

- paardekastanjelaar (typische blaren en bolsters)

Emile Bockstaellaan, nummer 310

- zonnebloemen (sgraffito, helaas nogal verweerd).

Tuinbouwersstraat, nummer 69

- paardekastanjelaar (in steen, half verheven).

Prudent Bolslaan, nummers :

- 65 - mooi erkenbaar : meerde reeksen waterlelies (zelfs met libellen).
- 79 - waarschijnlijk wilde rozen (zoals de naam van de "villa").
- 83 - distel (symbool van Schotland)
- 85 - waarschijnlijk hortensias
- 89 - boomtakje in de stijl van Japanse kerselaar (alle in gekleurd tegelwerk).

Voorts zijn er nog mooie maar niet nauwkeurig weergegeven afbeeldingen te vinden : de tussen haakjes staande nummers werden hierbovenaan beschreven.

- de Smet de Naeyerlaan : nummers 529, (611), 615, 631, 635, 529.
- Jan Sobieskilaan : nummers (52), 74 en 78.
- Houba de Strooperlaan : nummers 18 en 43.
- Emile Bockstaellaan : nummers 408, (310), 342.
- Tuinbouwersstraat : nummers (69), 78, 93.
- Prudent Bolslaan : nummers 5, 21 (65), 77, (79), (83), (85), (89) en 97.

Joris DILLEN.

Versieringen de Smet de Naeyerlaan 611.

AANVULLINGEN.

- DE VAIVER-RUUZE (1)
- DE ERNST (sic) SALUSTRAAT (2)

Een interessante plattegrond van Brussel en omstreken.

In het Stadsarchief van Brussel bevindt zich een interessant "Plan von Brüssel" (kaart nummer 134 ter). Deze kaart werd door de Duitse bezettingsoverheid gedrukt in 1917. Zij vermeldt in het groot "Nur für den Dienstgebrauch !" (het uitroepingsteken ook in een dik lettertype gedrukt : Deutsche Gründlichkeit !)

Naar verluidt zouden de Duitsers hiermede een poging gedaan hebben om de straatnamen te vernederlandsen. En inderdaad, vele straatnamen staan in het Nederlands aangeduid.

Ook het grondgebied van Laken komt op de kaart voor. Soms worden de straatnamen verduitsd, zoals Emil (zonder de letter e) BOCKSTAEL, Lockvogel (bemerkt de letter c) en ... Ernst SALU. (De familieleden SALU waren zeker geen Duitsers.) Natuurlijk THURN (correct) en TAXIS (denkelijk moest dat TASSIS zijn).

Sommige voornamen worden (m.i. onterecht) vertaald : Karel RAE-MAECKERS (de eerste letter e en de c mogen niet - Deutsche Gründlichkeit ?), Jan LAUMANS, Karel de MEER (sic), Julius (!) VAN PRAET.

Nochtans Dreef St Anne, en Jean BOLLEN (de vroegere rue du Baromètre, nu officieel JAN Bollenstraat).
En komisch : Zuigbuisstraat ! (rue du Siphon of Duikerstraat)

Maar toch Antoine CLESSE en Gye SCHILDKNECHT en STEPHANIE. Echter wel PrinZes ClementinA.

Soms onjuist (zoals RAMACKERS): Edmond de TOLLENAERE en LAUBESPIN (i.p.v. de LAUBESPIN)

* * *

Interessant is ook de "Square" Prins Leopold. Want wat ligt midden in het plantsoen ? Een achtvormige vaiver : (de "bassin de retenue" waarover wij het hadden in het nummer van maart 1993.

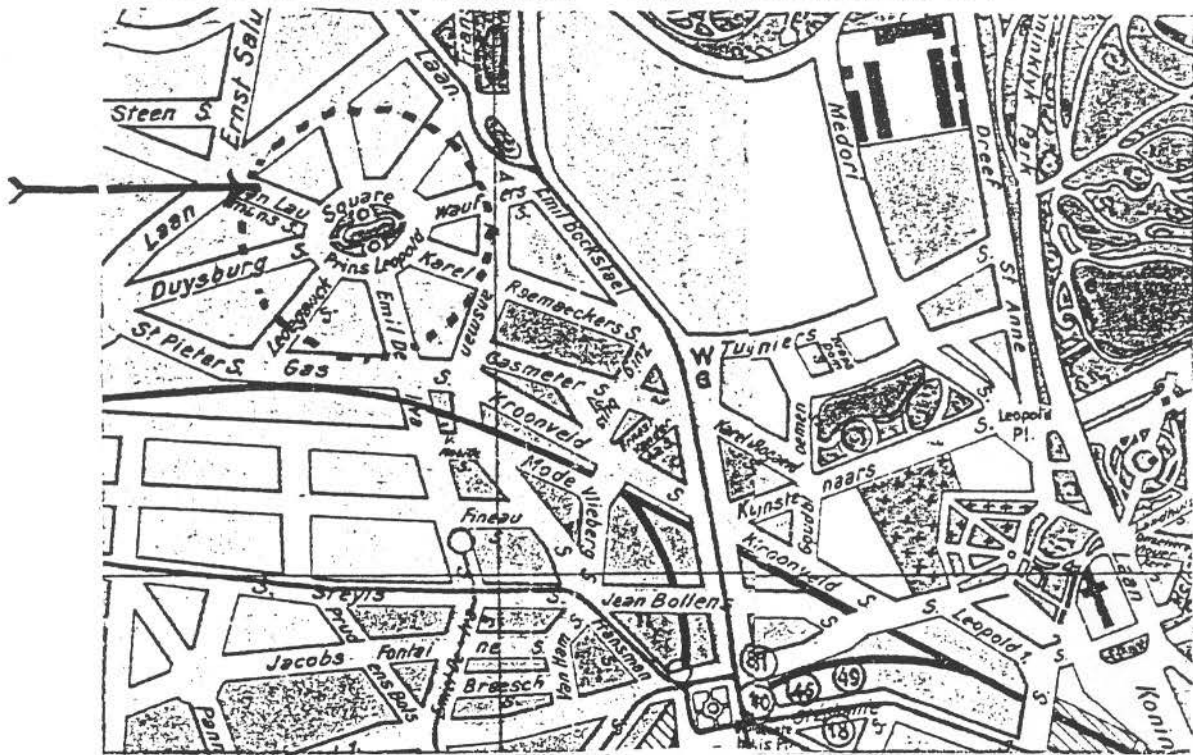
Dus in 1917 bestond deze vijver nog. Wanneer verdween hij dan ? Zeker is dat hij er in 1939 niet meer lag. Mysterie (momenteel).

Joris DILLEN

(1) LACA Tijdingen ; maart 1993, pag. 27 (Ruuze ouver ne vaiver in Looke)

(2) Ibidem, december 1992, pag. 7 (Over huizen die opschuiven maar tenslotte verdwijnen ... en grensperikelen).

Zie illustratie volgende pagina.

D I T J E S   &   D A T J E S

OVER HET "GEMAK".

Het kan voor sommigen nogal scabreus overgekomen zijn dat LACA twee artikels wijdde aan publieke "waterhoeken" in Laken (1). Maar waren wij geen zogezegde "geschiedkundige voorlopers" ? Nu willen wij ook de nek niet al te ver uitsteken. Onlangs verscheen een wetenschappelijk gefundeerd boek over de geschiedenis van het toilet : "Het latrinair gebeuren", geschreven door historicus Danny LAMARCQ. Hij maakte een contaminatie van de twee woorden latrine en sanitair vandaar het nieuw bijvoeglijk naamwoord LATRINAIR. En in de knusse ruimten van de duinenabdij van Koksijde loopt een tentoonstelling over hetzelfde onderwerp (maar zowel zittend als staand). Gaande van de Egyptenaren (die deden het niet met papyrus - dat was nogal ruw -, maar, zoals sommige Arabieren, met zand !), over de Romeinen (die samen, met zes of meer op een plank naast mekaar gezellig konden keuvelen) naar de Middeleeuwen (toen smeed men het niet door deuren en vensters, maar alleen door het raam), en de Britten (die het water-closet uitvonden, maar preuts als ze waren, spraken over het "double you see" hetgeen niet verkeerd begrepen mag worden; maar kijk uit je doppen voor je neer gaat zitten).

De tentoonstelling loopt tot 30 november 1993. Als je haast hebt, kun je er nog naar toe. Het boek is boeiend, maar indien je het niet tof vindt, is het papier nog altijd hergebruikbaar !

(1) Zie LACA Tijdingen van :

- juni 1990 (Van Streuvels naar Vespasianus)
- september 1990 (Latrina publica Lacaе ... Locus sordidus)

LAKENSE ZUSTERS BEGRAVEN IN STROMBEEK.

In ons vorig nummer hebben wij het gehad over deze begraafplaats van Lakense zusters.

Wij citeerden daarin Victor SOENS, ereburgemeester van Strombeek.

Nadien werd gevonden dat het Ernest SOENS was (ook burgemeester van de gemeente). Onze excuses daarvoor (de Heer Ernest SOENS zelf, reageerde niet).

Voor geïnteresseerden in heemkunde is het wellicht goed te weten dat de Heer Ernest SOENS een heel tof boekje geschreven heeft over de geschiedenis van Strombeek, met de eenvoudige titel "STROMBEEK-BEVER". Vlot geschreven, met interessante gegevens en niet gespeend van zelfkritiek of -spot.

Zo vertelt de schrijver dat hij naar de U.S.A gereisd was - als ingenieur en bedrijfsleider (van de ijsfabriek) kon hij daar nogal wat leren. Hij deed ook Las Vegas aan, dat "oord des verderfs" en verspeelde daar enkele dollars. Maar, vertelt hij, om ons geweten allicht te sussen gingen wij op zoek naar een katholieke kerk. Na enig zoeken vonden wij een kapelletje. De geldomhaling werd gedaan door middel van een mandje met een bodem uit een soort kippendraad gemaakt. "Voor onze halve dollar bleken de mazen bepaald te groot. Het geldstuk viel dan ook, tot grote hilariteit van de andere gelovigen op de vloer. Er werd dan maar een hele dollar in gelegd ....!"

VRAGEN M.B.T. EEN BEWONER VAN DE VILLA DE LOCHT
OP DE TOP VAN DE SINT ALBAANSBERGSTRAAT.

Naar verluidt zou van 1953 tot 1960 in de bedoelde villa een Heer ROGGE(N) of ROGCHE(N) gewoond hebben, alhoewel hij aldaar niet ingeschreven was in de bevolkingsregisters. Het gebouw was eigendom van de "Société Anonyme du Mont Saint-Alban", Kunstlaan, nummer 44.

Hij zou de eigenaar geweest zijn van de autofabrieken MINERVA, (van de befaamde Belgische auto's) in Antwerpen. Na de tweede wereldoorlog zou hij handel gedreven hebben in legermaterieel (jeeps, vrachtwagens enz.) van het Britse leger.

Kan een lezer enige informatie brengen over deze persoon ?

J. D.

L I D G E L D E N ! !

=====

Ons vierde werkjaar is alweer achter de rug. Wat gaat de tijd toch snel. Wij menen te mogen zeggen (het aantal trouwe leden is hier een bewijs van) dat wij met onze LACA Tijdingen en onze diverse activiteiten er in geslaagd zijn om U dit jaar weer een hele brok Lakense geschiedenis aan te bieden.

Door met bijgaand overschrijvingsformulier uw lidgeld nu spontaan te hernieuwen, steekt U ons een hart onder de riem en verplicht U ons, ons opnieuw een heel jaar lang in te spannen (wat wij natuurlijk met veel plezier zullen doen).

De schatbewaarder dankt U nu reeds voor het vertrouwen dat U door middel van uw storting in ons zult stellen.

Alhoewel onze werkingskosten (drukken van LACA Tijdingen, portkosten enz.) hoog oplopen, hebben we toch besloten het lidgeld dit jaar nog niet te verhogen.

Gewone leden betalen nog steeds 200 F., steunend lid is men door 500 F. of meer over te schrijven.

Bij voorbaat dank,
Uw schatbewaarder.

K A L E N D E R 1994.

=====

De Lakense kalender, die verleden jaar een groot succes kende, zal dit jaar weer uitgegeven worden - nieuwe prenten - nieuwe spreuken. Bestelling per overschrijving op rekeningnummer 068 - 2095230 - 57 van LACA.

Prijs 300 F. (inclusief port) of 250 F. (zonder port).

⊗ I N H O U D . ⊗

	Pag.
1. Ten geleide.	1 - 4
2. De garnizoenplaats Laken. Deel IV.	5 - 8
3. Toponymische bijdragen : Ossegem / Arthur COSYN / François LESNINO.	9 - 14
4. Bekende en/of beroemde Lakenaars.	15 - 20
5. Beeldhouwwerk en versieringskunst in Laken : Gevelversieringen I / Bloemen.	21 - 23
6. Een niet verwezenlijkt project van Leopold II.	24
7. Aanvullingen (Vaiver-ruuze / Ernest Salustraet). Een interessante plattegrond van Brussel en omstreken.	25 - 26
8. Ditjes en Datjes.	26 - 27
9. Lidgelden - Kalender - Inhoud	28